

عنوان مقاله:

تحلیل روند پژوهش های گردشگری عشایری در ایران

محل انتشار:

نشریه علمی مطالعات برنامه ریزی قلمرو کوچ نشینان، دوره 3، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

سید محمد میرتقیان رودسری - دانشجوی دکتری گردشگری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

مقدمه: منابع و ظرفیت های فراوانی برای توسعه گردشگری عشایری در ایران وجود دارد که از نظر اجرایی و پژوهشی مغفول مانده است. علیرغم اهمیت مزیت رقابتی گردشگری عشایری، پیشینه پژوهشی متمرکز بر جایگاه آن در ادبیات گسترده گردشگری، ضعیف به نظر می رسد. ضرورت بررسی روند پژوهش های علمی در هر حوزه ای از دانش، به دلیل اهمیت ارائه تصویر شفاف از سیر علمی این پژوهش ها و شناسایی شکاف های پژوهشی در آن حوزه از دانش می باشد. هدف پژوهش: در همین راستا هدف پژوهش حاضر، توصیف و تحلیل محتوای پژوهش های ایرانی گردشگری عشایری است. روش شناسی تحقیق: پژوهش حاضر از نظر هدف، از نوع توصیفی-اکتشافی، از نظر ماهیت داده ها، کیفی مبتنی بر داده های ثانویه آرشیوی، به لحاظ روش جمع آوری داده ها، کتابخانه ای آنلاین و از نظر تحلیل، کمی مبتنی بر تحلیل محتوای کمی می باشد. جامعه آماری پژوهش، شامل تمامی مقالات علمی و پایان نامه ها/رساله های می باشد (تمام شماری) که با محوریت گردشگری عشایری به چاپ رسیده و انجام شده اند. با دریافت فایل این مقالات و پایان نامه ها/رساله ها، بر اساس سؤال های پژوهش این اسناد با استفاده از نرم افزار SPSS22 تجزیه و نرم افزار مایکروسافت-اکسل 2016 ترکیب و تحلیل شدند. قلمرو جغرافیایی پژوهش: پژوهش حاضر، قلمروی جغرافیایی خاصی ندارد و با رویکرد بررسی اسنادی-آرشیوی، تمام پژوهش ها در زمینه گردشگری عشایری را مدنظر قرار داده است. یافته ها و بحث: تعداد پژوهش های گردشگری عشایری 68 مورد است و سرآغاز آن مربوط به سال 1386 است. در سال 1400 و 1401، بیشترین تعداد آن منتشر شده اما در سال 1402 با کاهش چشمگیری روبرو شده است. 53% پژوهش ها در حوزه نشریات و پایان نامه ها/رساله های جغرافیایی منتشر شده اند. بیشترین تخصص دانشگاهی، ترکیبی (بین رشته ای) و جغرافیایی بوده است. بیشترین گرایش موضوعی مربوط به موضوعات برنامه ریزی، ظرفیت سنجی منابع در مناطق و جامعه عشایری و اثرات گردشگری عشایری، و بیشترین رویکردهای مطالعاتی مربوط به رویکرد علمی و دانش محور بوده است. گردشگری عشایری بیشتر با رویکردهای گردشگری طبیعی-فرهنگی، گردشگری روستایی و احداث اقامتگاه بومگردی در ارتباط است. ایلات قشقایی و بختیاری و استان های فارس، چهارمحال و بختیاری، بیشتر از سایرین در این پژوهش ها مدنظر قرار گرفتند. عمده پژوهش ها از روش کمی استفاده نموده اند. نقش تاثیرپذیر گردشگری عشایری پررنگ تر بوده و بیشتر از جنبه عرضه محوری، این پژوهش ها انجام شده است. نتایج: به عنوان نتیجه گیری کلی، پژوهشگران این حوزه روند علمی و دانش محور شدن در پژوهش های گردشگری عشایری و به تبع آن سیاست گذاری و اجرای صحیح سیاست ها را در پیش گرفته اند، اما روند این پژوهش ها در سال 1402 دچار یک افول زودرس شده است. پیشنهادات کاربردی مبتنی بر یافته ها و نتایج در حد اقتباس پژوهشگران به منظور اصلاح رویکردهای قبلی و یا آغاز پژوهش های نوین در این حوزه ارائه گردید.

کلمات کلیدی:

پژوهش های گردشگری، عشایر کوچنده، قلمرو و جامعه ی عشایری، گردشگری عشایری، عشایر ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2020906>

